

تربیت عقلانی از نگاه امام علی (ع)

نیره فضایی*

چکیده

در این نوشتار کوشش شده با بررسی مفهوم عقل و تربیت عقلانی، اهمیت این بعد از تربیت و برخی از روشهای آن از کلام و سیره علی(ع) استخراج و تبیین گردد. عقل به منزله چراغ روشن برای ادامه مسیر زندگی از نگاه حضرت (ع) توصیف گردیده و عاقل نزد ایشان کسی است که بتواند خیر و شر را از هم تمیز دهد و از آن مهمتر، میان دو شر آنچه را که زیان کمتری دارد برگزیند. حضرت (ع) برای تربیت عقلانی روش علم‌آموزی، تجربه‌اندوزی، استدلال و گفتمان، به‌کارگیری تمثیل و تشبیه را پیشنهاد می‌نماید و همچنین استفاده از روش حل مسئله و قصه‌گویی و طرح سؤال را در تربیت عقلانی مؤثر و مفید می‌داند. در صورت به‌کارگیری این روشها، آثاری همچون استقلال فکری، قدرت تجزیه و تحلیل مسائل زندگی و تقویت قدرت تشخیص، بر تربیت عقلانی مترتب می‌گردد که حضرت (ع) به هر یک از آنها اشارات ارزشمندی داشته‌اند.

کلیدواژگان: عقل، عاقل، روشهای تربیتی، تربیت عقلانی

* کارشناس ارشد فقه و مبانی حقوق اسلامی، استاد حوزه و دانشگاه؛ n.fazaeli@yahoo.com